

BUTLLETÍ · MENSUAL · DEL · GRUP · EXCURSIONISTA · ESPORTIU · GIRONÍ

SUMARI

PER GIRONA

LES ICONES DELS CLAUSTRES DE NOSTRA SÉU
EXPOSICIÓ XAVIER MONTSALVATGE A L'ATENEU

FOLK-LORE

EXCURSIONISME

NOVES

Any VI

Febrer de 1925

35

En l' Establiment de Novetats

DE

RAIMONDA CREUHET

Rambla Llibertat, 22. — GIRONA

Hi trobareu tots els utensilis necessaris al bon
excursionista futbolista.

PREUS MÉS BARATOS QUE NINGÚ

Gran assortit en capells per a l' istiu i gorres forma esport
No deixeu de fer compres

LA LLUM DEL DIA A LA MA

S'obté mitjançant
la làmpara i pila
LOT, indispensable
per la seva llum
intensa en les ex-
cursions i viatges.

De venta a Giro-
na en els establi-
ments de JOSEP
BOIX. — Rambla
Llibertat, 15.

MANUEL DE-
DEU. — Ciuta-
dans, 11.

S. A. MAGAL-
DI. — Argenteria, 9

«EL GLOBO»
Progrés, 10.

Fixeu-vos amb l'au-
tenticitat de la mar-
ca.

Fàbrica de capsas
de cartró de totes formes

Treballs immillorables
Preus econòmics

SALVADOR PLANAS
Plaça Marquès de Camps
GIRONA

AGUSTI GALLOSTRA

SASTRE

Besadó, 2 -- GIRONA

HOTEL PENINSULAR

ANTIGA FONDA DE SANT ANTONI

TOTS ELS EXCURSIONISTES TROBARAN
AQUI LES COMODITATS I TRACTE DELS
HOTELS MES MODERNS

PROGRÉS, 5

VACANT

PORTAVEU DEL «GRUP EXCURSIONISTA I ESPORTIU GIRONI»

ANY VI

FEBRER DE 1925

NÚM. 35

ESTATGE SOCIAL: CORT-REAL, 7

PER GIRONA

Als companys del C. E. Rafael Casanova

Proclameu-ho ben alt: Girona, la vetusta ciutat, és talment una dona enamorada que sab agradar a l'estimat, oferint-li sempre noves gràcies sense deixar mai d'ésser la mateixa.

I és així que cada volta ens la mireu amb els ulls nous, i com més la veiem més l'estimem. Dóna bo passejar pels seus vells carrers, color d'or, color del temps, besats per milers d'anys, per generacions esplendoroses i per generacions miserables i tenen un aigua-barreg d'emocions que porten als esperits la pau inefable dels records.

Amb els companys, germans d'esperit els diríem ara, del C. E. Rafael Casanova seguirem el romiatge de la ciutat. Els carrers tenien un aire diumengívol i ciutadà; les parets clouen un món de secrets, però a través d'elles endavinaríem els refrecs de vestes tan diferents, paraules tan contràries, idilis i pecats, crims, odís, guerres, etc. Una vella ciutat té tantes coses per contar!

La Séu, apar més una fortalesa, que un temple cristià; però bon pic s'és a dins, sembla inmaterial. Se pas quines lleis regirien en la construcció de la volta, és obra dels esperits, d'aquells de les rondalles que construeixen palaus d'ensomni amb llenques de boirina.

Riquesa en el retaule, argent i or, pedreria i brocats, però més encara el treball d'aquestes obres que sembla impossible en mans humanes, fixeu-vos en els esmalts. El museu catedralici és una arqueta que guarda gràcils maravelles: Els tapiços, el rei català, (fins fa poc el Sant Carlemany de Girona) la verge romànica, els retaules...

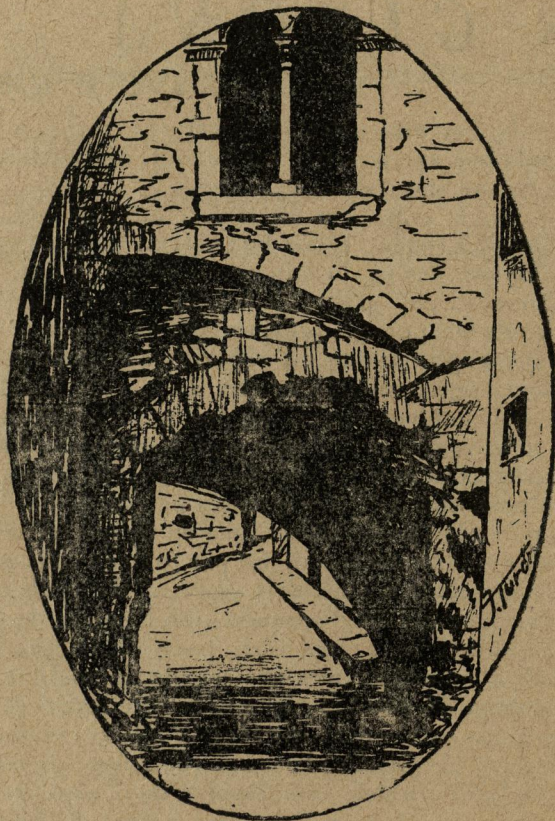
La Vall de Sant Daniel: una joguina de l'esperit; tons pujats, rierol traïdor, veus de cloquer, magnífica poesia del terrer perfumat pels conreus i boscos dels entorns. La Torra Gironella, barreja de pedres milenàries amb fonaments romans i sang d'herois ciutadans;

runes fetes a l'embat de tots els odis i heroïsmes; batejada mil voltes amb sang que no li ha pogut donar vida, que «Dins de les venes vida és la sang,— vida pels d'aire i pels que vindran — vessada és morta.»

El museu de Sant Pere, mig hospital, mig cementiri de l'història i de l'art, com ha dit un conegut artista, però on s'hi guarden els subtilíssims joiells dels vells orfebres empuritanos. I el vell Sant Pere, també vivent dels embats de la natura selvatge i de guerres. I fugint de l'ombra dels records la dolçíssima Devesa, amb el brancatge encara d'or, trenca en tot temps un cant de goig i de repòs.

Veus-aquí lo que ens digué la ciutat nostrada. Els companys del «Casanova», no dubtem, hauran comprès l'infinita espiritualitat de Girona.

FRANCIS DE VENDRELL

CARRER DE TRASFIGUERA

Dibuix a la ploma per Joan Turón

Les Icones dels Claustres de nostra Séu

En les representacions dels capitells dels nostres claustres acaba en el primer pilar la narració de l'A. T., i no continua fins a l'últim de la mateixa banda S. en unes escenes de la vida d'Abraham. I és així com aquells artistes esculpíren imatges del Nou Testament dins d'aquest interval, trencant l'ordre narratiu degut potser a motius de construcció més que d'estètica.

En el pilar central, d'aqueix punt, si bé les imatges no és referèncien a cap tema historiat, l'assumpte és extret de les paraules de Crist i la concepció que aquelles gents tenien del judici final i el puniment dels condemnats.

Comença amb la representació de tres àngels. Porten les ales obertes, túnica llarga amb replecs característics, cabells curts i cargolats, fent cara d'adolescents. El primer està molt mutilat ço que impideix interpretar la seva actitud. El segon sembla dirigir-se al primer; té la mà dreta estesa de palmell damunt del pit i agafa amb l'altre mà uns plects de roba. El tercer àngel, de cara a l'escena següent, porta a la mà dreta una mena d'atuell que no es defineix prou bé per estar mutilat. Segueix Crist amb nimbe en creu, que porta a la mà dreta una mena de crossa o bàcul amb la que empeny uns condemnats. Agafa a un home com enlairant-lo i enduent-se'l cap a si. Crist vesteix doble túnica i mantell com els reis d'època, porta cabells llargs, barba i bigoti ricats. Està separat dels personatges següents per dues portelles inclinades ornades al igual que les portelles romàniques, per ferros en vòlutes o espirals. L'home que es endut per Crist porta cabells llargs ricats i barba i bigoti allargats, el segueixen quatre d'altres, força mutilats. El penúltim agafa el braç del darrer com invitant-lo a seguir. Per entre llurs cames, i en figures més petites, uns condemnats empesos per la crossa de Crist es precipiten vers el foc. Tots aquests personatges van nusos. Dos àngels tiren a los condemnats al foc que està representat per unes flames que ixen del sòl. L'àngel primer, inclinat, té un peu damunt el cap d'un condemnat i li lliga les mans al darrera. L'altre àngel, de figura més petita està damunt d'un home i senyala amb la mà dreta enlaire. Un home d'expressió trista es cubreix amb una mena de devantal. Dos altres, de cara ferotge, es barallen; el primer clava un punyal al pit del segon, aquest li agafa els cabells, i entre ses cames hi té lligada una serp que el rosega. Dues altres dones, torturades també per serpents es desesperen arrencant-se els cabells. Aqueixa gent està entre el foc representat com més amunt havem dit.

L'escena següent és una de les notes més curioses de l'art romànic. Es gairebé una nota folklòrica. Representa amb tota la grafia

del mot les populars «calderes de Pere Botero». Efectivament, al mig del fric hi ha una caldera damunt d'uns tres-peus, on s'hi couen tres condemnats; les flames munten des del sol fins per les parets de la caldera custodiada per dos dimonis els qui agafen a sengles condemnats per les cames, quedant aquests en posició com si anessin a fer una tamborella; els dimonis van nusos i porten ben visibles dues banyes. Per últim hi ha un altre dimoni en actitut indefinible, més aviat hi és com ornament. I aquí acaba la representació d'aquestes escenes. A la banda N. del capitell sols hi ha un motiu ornamental en espirals característiques, enmarcat per uns ocells-dracs, anàlegs als demés, que formen com uns capitells superposats a ambdós angles.

Tot plegat ens demostra, i l'última escena més que cap, la popularitat d'aquest art tan nostre que podríem dir-ne, el nostre art nacional.

X. XAPARRO DE RIERA.

Exposició Xavier Montsalvatge a l'Ateneu

Posarem un breu comentari a l'obra d'aquest subtilíssim artista, que una mort prematura interrompé quan portava tot l'escalf d'una joventut ardent i passionalada.

Però el comentari d'un enamorat fervent el feu «Vianant» al ressenyar l'obra de l'exposició nostra en el butlletí n.º 33, quan diu que Montsalvatge buscava els assumptes preferentment en llocs ombrívols, sedants per les inquietuts de l'ànima. I certament que en la seva pintura s'hi veu un refugi i una esperança. La natura no es copiada, ans bé és un recurs. Dona els mitjans perquè l'esperit expressi les seves inquietuts però no d'una manera directe; diríem que Montsalvatge pintà fugint d'una lliuta i pintà serenitat, idilis i fantasies. Els seus assumptes son llocs de repós i meditació. Sembla que faci els paisatges tal com voldrien que fossin. Per això damunt de les teles hi flota una boirina, immaterial i més que pintura es poesia.

Are podríem fer ressaltar els procediments que ha emparat no d'una faisó apriorística sinó com una necessitat que tingrés d'usar els tals mitjans, en l'expressió anímica de les seves pintures. La cura extraordinària que posà en les seves coses ens diu un esperit selecte i culte. Però no definim; avui sentim necessitat de fer-ne elogis.

En tot es una obra personalíssima obtinguda no en escoles ni acadèmies sinó de front a front amb la natura i amb els profundíssims problemes de l'esperit. Montsalvatge més que pintor fou un artista. Per això a través de la seva pintura hi veiem la seva obra com a glosador i cada pinzellada és un mot que ens parla d'una poesia infinita perquè infinit fou l'amor que l'infantà.

GUIU DE FOLQUET.

F O L K ~ L O R E

Corrandes recollides a la comarca de Girona

De cançons i de corrandes
prou dieu que jo no'n sé;
en tinc les butxaques plenes
i un sac en deslligaré.

De cantâ be'n cantaria
si'n tenia bona veu.
— Què dirà la gent que ho senti?
— Voleu cantar i no'n sabeu.

Aquest jove que are passa
es el meu enamorat:
deu-li paia, deu-li grana,
deu-li beure amb un ferrat.

Aquí dalt de la muntanya
si n'hi ha un gros ocellàs:
amb el bec toca sardanes
i amb la cúa el contrapàs.

La Maria de cân ...X
s'ha mirat amb un mirall:
al veure's que era tan negra
l'ha llençat escala avall.

Are el sol se'n va a la posta,
comencem-se d'alegrà
que demà en serà festa
i podrem anà a festejà.

Aquí dalt de la muntanya
sí n'hi ha un pi daurat:
quan les cabres duran llana
en ...X... farà bondat.

Aquí dalt de la muntanya
sí n'hi ha un pi novell:
carregat de pinyes verdes
que te caiguin pel clatell.

Girona estiu de MCMXXIV.

J. C.

EXCURSIONISME

A vosaltres consocis del nostre estimat Grup Excursionista i Esportiu Gironí, van adreçades aquestes ratlles. No vull amb elles detallar cap excursió, sinó tractar, un xic, les aventatges del excursionisme.

* *

Voleu res més bell, més atractívol i més encisador, que escalar les muntanyes que volten nostra encontrada?

Voleu també joia més gran, com es la de coneixer tots els bells indrets de la nostra terra catalana, a l'ensems que fruir-ne d'ella totes les glòries que la mare natura ens hi ha posat?

Les emocions que un hom sent quan contempla les altes muntanyes nostrades i els fruits que elles en proporcionen, comprén aleshores, amb orgull, l'èsser aimant de l'excursionisme, a l'ensems que

remercia al qui tot ho pot, per haber-lo fet nèixer a una terra en la qual a cada pas, es troba sempre un nou encís.

Voleu un orgull més gran, també, quan habillats amb el típic trajo d'excursionista, amb la nostra motxilla a l'esquena, el nostra gaiato a la mà i la típica barretina a la testa, portem a Rocacorba, Nostra Dona del Mont, Montseny, Núria, Montserrat, etc., etc., les belles cançons que els nostres avantpassats ens ensenyaren de petits, ajuntant-hi les que hem après actualment, totes tant catalanes, i les quals les oferim a aquestes muntanyes, amb tota la força dels nostres pulmons joveçans i amb tota la força del nostre foc patri, que les muntanyes mateixes ens encomanen?

¡Fins a voltes, de tan agraïdes, al contemplar amb quina fe i amb quin amor els hi ofrenem cors, nostres cançons i nostra joventut, responen, després d'haber-nos escoltat amb delectança, a un crit llarg i fulminant, repetint l'eco, la darrera estrofa que els hi havem cantat.

A vosaltres consocis que solsament en sou per fer nombre, no n'hi ha prou en pagar el rebut mensual; cal sobretot assistir a reunions, excursions i demés actes que celebri la nostra entitat.

A vosaltres, que visqueu en la ciutat, vos quedeu en ella l'únic jorn de la setmana que teniu per esbargir-vos, no sentiú en vostres venes, la nostalgia de l'aburriment, l'esclavatge de les vostres accions?

Esguardeu a les nostres muntanyes, tots vosaltres; ene lles hi trobareu, després d'emplenar d'oxigen sá els vostres pulmons, d'haber enfortit vostre cos i d'haber sentit la germanor dels compatricis que vos hi han acompanyat, les veritables aventatges de l'excursionisme:

L'ALEGRIA DEL VIURE PER TORNAR-HI.

JOAN DALLA

* * *

El dia 25 del passat mes, es celebrà l'anunciada excursió a Rocacorba. L'èxit fou esclatant, puig els assistens foren 25. Per primera vegada la nostra entitat ha conseguit ésser en una excursió tan nombre de companys. En el vinent butlletí ja ens en parlarà el company «Miranius».

* * *

Dies enrera varis companys feren una anada a S. Miquel, retornant el capvespre. Ho fem saber per aquells socis que no poden disposar de tot lo dia, al objecte de que si vinguessin a l'estatje les vetlles de tertúlia, s'enterarien de ço que'ls interessa.

EXCURSIÓ A LA BISBAL

El diumenge, dia 1 del mes actual es verificà l'anunciada excursió a La Bisbal seguint l'itinerari per Palol d'Onyar, Castellar, Sant

Mateu de Montnegre, Montnegre, Sant Sadurní, Cruilles i La Bisbal.

Hi assistiren els següents companys: Taberner, Martinoi, Tordera, Vila, Coll, Colomines, Clará, Xaparro, E., Xaparro, X., Solé, Palahí, Murillo, Camós, Martí, Alsina, Huix i Escudé.

Es retornà a dos quarts de nou del vespre amb el tramvia de Palamós.

PER EL V.^E ANIVERSARI

Com dèiem en el número passat del nostre butlletí, el Grup celebrarà el seu cinqué aniversari amb una festa íntima a la Font de la Torre.

Allí es verificaran diferents esports i joc d'atletisme adjudicant-se premis d'honor als guanyadors.

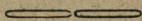
Creiem que aquesta festa del natalici del Grup serà una veritable exposició dels ideals i esperances de la nostra volguda entitat i serà un nou éxit unit als que es venen obtenint en les últimes excursions.

El company Joan Turon, té exposades per la venta, a la casa Sobrequés, unes pintures, mostra de bona voluntat i d'ingeni prometedor. Si bé es una pintura força primicera senyala un tremp d'artista.

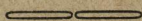
El company X. Xaparro de Riera, començarà el dia 5 les seves lliçons d'arqueologia gironina. Aquestes lliçons, les donarà en cinc dies consecutius, a l'estatge del Grup, a les tertúlies de dos quarts de

deu de vetlla, tractant la primera d'arqueologia prehistòrica. Seran ilustrades amb projeccions.

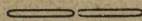

Sembla que un dia d'aquests, es consagrarà l'església de les M. M. Escolàpies on la "Galeria de Bells Oficis" ha fet un veritable prodigi d'art i de bon gust, dintre les més estrictes normes de la litúrgica.

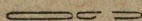
Ara que paralelament a aquesta és reconstrueix a la nostra ciutat una església on sembla mancar-hi l'estètica més primitiva, falta gent que es fixi en aquestes obres que haurien d'observar la tradició artística de la nostra arquitectura religiosa. D'això en parlarem oportunament.

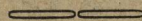
Preguem a tots els socis que en les excursions que realitzin, fassin us de l'ensenyament.

En el passat mes, morí la mare del nostre estimat consoci, Francesc Gruatmoner, al que donem el nostre més cincer condol.

Degut al seu ingrés en el servei militar de marina, ha tingut d'allunyar-se de nosaltres el volgut company Joaquim Colomer, al que li desitgem una bona estada, i quant més prompte la seva vinguda.

Han estat admesos socis, els senyor següents: Josep Marcet, Adolf Fargnoli, Joaquim Coll, Valeri Rahola, Joan Geli, Josep M.ª Mas, Francesc Granés, Joaquim Solé, Agustí Pera, Josep Clará, Josep Gifre, Ramón Adroher, Narcís Pericot i Na Rosa Alsina.

A tots la benvinguda.

CORREU

JOAN DALLA. -- Rebuda la vostra lletra i com podeu veure ja hi vá. Vos estimem la oferta i esperem treballa.

M. -- Hi anirà en el vinent nombre.

E X C U R S I O N S

PROGRAMA PEL MES DE FEBRER

Dia 8 — Matinal, a Sant Miquel. — Congost.

Sortida: a les 6 matí.

Vocal: M. Palahí.

Dia 15 — Vespertina. Canet d'Adri.— Font de la Torre.

Sortida: a les 2 de la tarde.

Vocal: M. Taberner.

Dia 22 — Rocacorba. — Banyoles.

Sortida: a les 3 del matí.— Pressupost 2 pessetes.

Vocal: X. Xaparro de Riera.

Dia 24 — Vespertina, Voreres del Ter. — Sant Gregori.—Pas del Gegant.—Mines de Sant Julià de Llor i Bonmatí.

Sortida: a les 2 de la tarde.—Pressupost 2 pessetes.

Vocal: J. Alsina.

Dia 1 de Març — Ossor.—Mare de Déu del Coll. — Susqueda.—El Pastoral.—La Sellera.

Sortida: a les 5 del matí de l'estació d'Olot.

Pressupost 4 pessetes.

Vocal: Ll. Murillo.

Cada dijous a dos quarts de deu de la nit canvi d'impressions a l'estatge social.

PERRUQUERIA

— de —

Ramón Carbó

Carrer del Progrés (Nou)

GIRONA

Es el millor establiment d'aquest
ram, tant pel seu confort, nete-
dat i elegància.

¡ Esportius : aneu-hi tots !

ARTICLES FOTOGRAFICS

Assortit complert
en aquest ram : :

—
Drogueria

JOSEP M.ª PEREZ XIFRA

—
Abeuradors, 2
GIRONA

SABATERIA

AUREO MALARET

Calçats de totes classes

Ultimes novetats

Especials per a Futbol
i Excursionisme

—
GIRONA

Rambla de la Llibertat, 2

EL GIRONÈS

Estudi geogràfic de la nostra co-
marca amb ilustracions i plànols

PER EN

M. SANTALÓ

De venta en les principals lli-
breries al preu de 3'50 ptes.

SEGONA ENSENYANÇA

COMERÇ

Classes especials nocturnes

Josep M.ª Salvador

Llicenciat Filosofia i Lletres

—
Pujada S Feliu, 6 - 1.er GIRONA

BELLA TERRA

Revista gràfica mensual
BARCELONA

*LITERATURA - ART - ESPORTS - MO-
DES - TEATRES - ETC.*

La millor revista gràfica de
Catalunya.

Per subscripcions a Girona

MODEST PALAHI

TRAVESIA CARME, 8 1.er

LA FUNERARIA

 MODERNA

FUSTERIA

ENTERROS

CORONES

TRASLLATS

Portal Nou, 7: GIRONA